

Kinh Đại Bát-Nhã Ba-La-Mật-Đa
(Trọn bộ 24 tập)

Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Huyền Trang
Việt dịch: Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm
Khảo dịch: Hòa Thượng Thích Thiện Siêu
Sài Gòn 1998

--- o0o ---

Tập 18
QUYỂN THỨ 433
HỘI THỨ HAI

Phẩm
TÙY HỖ HỒI HƯƠNG
Thứ 37 - 2

Lại nữa, Đại Sĩ! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đối sở tu tạo các việc phước nghiệp như thật biết rõ xa lìa uẩn xứ giới. Cũng xa lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa cho đến Bồ thí Ba-la-mật-đa. Cũng xa lìa nội không cho đến vô tánh tự tánh không. Cũng xa lìa bốn niệm trụ, nói rộng cho đến mười tám pháp Phật bất cộng. Bồ-tát Ma-ha-tát này đối sở tu tạo các việc phước nghiệp như thật biết rồi, thâm tâm tùy hỷ hồi hương Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Lại nữa, Đại Sĩ! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát như thật biết rõ tùy hỷ đồng làm các việc phước nghiệp, xa

là tùy hỷ đồng làm các việc phước nghiệp tự tánh như thế. Như thật biết rõ chư Phật Thế Tôn, xa là chư Phật Thế Tôn tự tánh như thế. Như thật biết rõ công đức căn lành, xa là công đức căn lành tự tánh như thế.

Như thật biết rõ Thanh văn, Độc giác và các dị sanh, xa là Thanh văn, Độc giác và các dị sanh tự tánh như thế. Như thật biết rõ tâm tùy hỷ hồi hướng Đại Bồ-đề, xa là tâm tùy hỷ hồi hướng Đại Bồ-đề tự tánh như thế. Như thật biết rõ Bồ-tát Ma-ha-tát, xa là Bồ-tát Ma-ha-tát tự tánh như thế.

Như thật biết rõ Bát-nhã Ba-la-mật-đa, xa là tự tánh Bát-nhã Ba-la-mật-đa; cho đến Bồ thí Ba-la-mật-đa, xa là tự tánh Bồ thí Ba-la-mật-đa.

Như thật biết rõ nội không, xa là tự tánh nội không; cho đến vô tánh tự tánh không, xa là tự tánh vô tánh tự tánh không.

Như thật biết rõ bốn niệm trụ, xa là tự tánh bốn niệm trụ; nói rộng cho đến mười tám pháp Phật bất cộng, xa là tự tánh mười tám pháp Phật bất cộng.

Như thật biết rõ hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát, xa là tự tánh hạnh Bồ-tát Ma-ha-tát. Như thật biết rõ chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, xa là tự tánh chư Phật Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Bồ-tát Ma-ha-tát này tu hành xa lìa tự tánh các pháp như thế Bát-nhã Ba-la-mật-đa thẳm sâu, năng chính tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Lại nữa, Đại Sĩ! Các Bồ-tát Ma-ha-tát đối tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đã diệt độ và các đệ tử công đức căn lành, nếu muốn phát khởi tâm tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề ấy, nên tác tùy hỷ hồi hướng như vậy, là khởi nghĩ này: Như các Đức Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và các đệ tử đều đã diệt độ, tự tánh chẳng phải có, công đức căn lành cũng lại như thế. Ta chỗ phát khởi tâm tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề và sở hồi hướng Vô thượng Bồ-đề, tánh kia cũng vậy. Biết như thế rồi, đối các căn lành phát khởi tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, không tưởng điên đảo, không tâm điên đảo, không kiến điên đảo.

Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát đem lấy tướng làm phương tiện, tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đã diệt độ và các đệ tử công đức căn lành, lấy tướng tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, đây là chẳng khéo tùy hỷ hồi hướng. Vì quá khứ Phật và chúng đệ tử công đức căn lành phi tướng vô tướng chỗ lấy cảnh giới. Bồ-tát Ma-ha-tát này đem nghĩ lấy tướng phát khởi tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-

đề, vậy nên chẳng khéo tùy hỷ hồi hướng. Do nhân duyên đây, có tướng điên đảo, có tâm điên đảo, có kiến điên đảo.

Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát chẳng lấy tướng làm phương tiện, tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối tất cả Phật kia và đệ tử công đức căn lành, lìa tướng tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, đấy gọi là khéo tùy hỷ hồi hướng. Do nhân duyên đây, Bồ-tát Ma-ha-tát này tùy hỷ hồi hướng không tướng điên đảo, không tâm điên đảo, không kiến điên đảo.

Bấy giờ, Từ Thị Bồ-tát Ma-ha-tát hỏi cụ thọ Thiện Hiện rằng: Đại đức! Sao là Bồ-tát Ma-ha-tát đối các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và các đệ tử công đức căn lành, tùy hỷ đồng làm các việc phước nghiệp đều chẳng lấy tướng mà năng tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề?

Thiện Hiện đáp rằng: Bạch Đại Sĩ! Phải biết các Bồ-tát Ma-ha-tát sở học Bát-nhã Ba-la-mật-đa có như vậy thấy phương tiện khéo léo, dù chẳng lấy tướng mà làm nên sở tác. Chẳng lìa Bát-nhã Ba-la-mật-đa có năng chánh khởi tùy hỷ đồng làm các việc phước nghiệp, hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Vậy nên chúng Bồ-tát Ma-ha-tát muốn thành sở tác, nên học Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Từ Thị Bồ-tát Ma-ha-tát nói: Đại đức Thiện Hiện chớ tác thuyết ấy. Sở dĩ vì sao? Vì đối Bát-nhã Ba-la-mật-đa, chư Phật Thế Tôn và chúng đệ tử cùng sở thành tựu công đức căn lành, đều vô sở hữu bất khả đắc vậy. Sở tác tùy hỷ các việc phước nghiệp cũng vô sở hữu bất khả đắc vậy. Phát tâm hồi hướng Vô thượng Bồ-đề cũng vô sở hữu bất khả đắc vậy. Bồ-tát Ma-ha-tát trong đây khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa nên quán như vậy: Chư Phật quá khứ và chúng đệ tử công đức căn lành, tánh đều đã diệt. Sở tác tùy hỷ các việc phước nghiệp, phát tâm hồi hướng Vô thượng Bồ-đề, tánh đều tịch diệt. Nếu ta đối tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác kia và chúng đệ tử công đức căn lành, lấy tướng phân biệt và đối sở tác tùy hỷ đồng làm các việc phước nghiệp, phát tâm hồi hướng Vô thượng Bồ-đề lấy tướng phân biệt. Bởi là lấy tướng phân biệt phương tiện phát khởi tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, chư Phật Thế Tôn đều quả chẳng cho, cũng chẳng tùy hỷ. Vì có sao? Vì đối chư Phật Thế Tôn và các đệ tử đã diệt độ mà lấy tướng phân biệt tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Bồ-đề, thuyết này gọi là “Đại hữu sở đắc”.

Vậy nên, Bồ-tát Ma-ha-tát muốn đối chư Phật và chúng đệ tử công đức căn lành, chính khởi tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, chẳng

nên với trong khởi hữu sở đắc, lấy tướng phân biệt tùy hỷ hồi hướng. Nếu với trong ấy khởi hữu sở đắc, lấy tướng phân biệt tùy hỷ hồi hướng, Phật chẳng nói kia có đại nghĩa lợi. Vì có sao? Vì tâm tùy hỷ hồi hướng như thế hư vọng phân biệt, gọi là tạp độc vậy.

Ví như có thức ăn tuy đã thượng diệu sắc hương mỹ vị mà hòa độc dược; người ngu trí cạn tham lấy ăn nuốt; tuy ban đầu thích ý vui mừng khoái lạc, mà sau thức ăn tiêu hóa chịu đủ các khổ, hoặc phải đến chết, hoặc gần mất mạng. Như vậy, một loại bổ-đặc-già-la chẳng khéo thọ trì, chẳng khéo quan sát văn cú nghĩa lý Bát-nhã Ba-la-mật-đa thâm sâu, chẳng khéo đọc tụng, chẳng khéo thông đạt nghĩa thú thâm sâu, mà bảo kẻ đại thừa chúng tánh rằng: Thiện nam tử! Đến đây, người đối tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác quá khứ, vị lai, hiện tại, từ sơ phát tâm đến được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, quay xe diệu pháp độ vô lượng chúng, vào cõi Vô dư y Bát-niết-bàn, cho đến pháp diệt. Ở thời gian giữa, hoặc tu Bát-nhã cho đến Bồ thí Ba-la-mật-đa, căn lành đã nhóm sẽ nhóm hiện nhóm. Hoặc trụ nội không cho đến vô tánh tự tánh không, căn lành đã nhóm sẽ nhóm hiện nhóm. Hoặc tu bốn tĩnh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định, căn lành đã nhóm sẽ nhóm hiện nhóm. Hoặc tu bốn niệm trụ cho

đến tám thánh đạo chi, căn lành đã nhóm sẽ nhóm hiện nhóm. Như vậy cho đến hoặc tu Phật mười lực cho đến mười tám pháp Phật bất cộng, căn lành đã nhóm sẽ nhóm hiện nhóm. Hoặc nghiêm tịnh cõi Phật, thành thực hữu tình, căn lành đã nhóm sẽ nhóm hiện nhóm. Hoặc các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác sở hữu nhóm giới, nhóm định, nhóm huệ, nhóm giải thoát, nhóm giải thoát tri kiến. Hoặc nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí. Hoặc pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả và vô số vô lượng vô biên các công đức thù thắng khác. Hoặc Phật đệ tử tất cả căn lành hữu lậu vô lậu. Hoặc các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác đã hiện sẽ trao ký. Các trời người thấy, Độc giác Bồ-đề sở hữu công đức. Hoặc các trời, rồng, dục-xoa, kiện-đạt-phước, a-tổ-lạc, yết-lộ-trà, khản-nại-lạc, mạc-hô-lạc-già, người, phi người thấy căn lành đã nhóm sẽ nhóm hiện nhóm.

Nếu các thiện nam tử thiện nữ nhân, đối các công đức căn lành phát khởi tùy hỷ hồi hướng. Như vậy tất cả nhóm hợp cân lường hiện tiền tùy hỷ, cùng các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Sở thuyết tùy hỷ hồi hướng như thế, đem hữu sở đắc lấy tướng phân biệt mà làm phương tiện, như ăn tạp độc trước ích sau

tôn, nên đây chẳng phải khéo tùy hỷ hồi hướng. Sở dĩ vì sao?

Vì hữu sở đắc, lấy tướng phân biệt phát khởi tâm tùy hỷ hồi hướng, có nhân có duyên, có tác ý có hý luận, có phương ngại, có lầm lỗi, chẳng hợp Bát-nhã Ba-la-mật-đa. Kia bị tạp độc thời là báng Phật, chẳng theo Phật dạy, chẳng theo Pháp thuyết, chẳng hợp lý thuyết. Bồ-tát chủng tánh bồ-đặc-già-la chẳng nên theo sở thuyết kia mà học.

Vậy nên, Đại đức! Nên nói thế nào các thiện nam tử thiện nữ nhân thấy trụ Bồ-tát thừa nên đối tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác quá khứ, vị lai, hiện tại và các đệ tử công đức căn lành tùy hỷ hồi hướng. Nghĩa là chư Phật kia từ sơ phát tâm đến được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, quay xe diệu pháp, độ vô lượng chúng, vào cõi Vô dư y Bát-niết-bàn, cho đến pháp diệt. Ở thời gian giữa hoặc tu Bát-nhã cho đến Bồ thí Ba-la-mật-đa nhóm các căn lành. Nói rộng cho đến hoặc các thiện nam tử thiện nữ nhân đối các công đức phát khởi căn lành tùy hỷ hồi hướng. Các thiện nam tử thiện nữ nhân thấy trụ Bồ-tát thừa, làm sao đối công đức căn lành kia phát khởi tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề?

Cụ thọ Thiện Hiện thưa: Bạch Đại Sĩ! Các thiện nam tử, thiện nữ nhân trụ Bồ-tát thừa tu hành Bát-

nhã Ba-la-mật-đa, nếu muốn chẳng báng chư Phật Thế Tôn mà phát tâm tùy hỷ hồi hướng ấy, nên khởi nghĩ này: Như các Đức Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác Vô thượng Phật trí, thấu rõ biết khắp công đức căn lành, có tánh như thế, có tướng như thế, có pháp như thế mà khá tùy hỷ; ta nay cũng nên tùy hỷ như thế. Như các đức Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác Vô thượng Phật trí, thấu rõ biết khắp nên đem các việc phước nghiệp như thế hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề; ta nay cũng nên hồi hướng như vậy.

Các thiện nam tử, thiện nữ nhân trụ Bồ-tát thừa đối các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và các đệ tử công đức căn lành nên khởi tùy hỷ hồi hướng như thế. Nếu khởi tùy hỷ hồi hướng như thế, thời chẳng báng Phật, theo Phật đã dạy, theo pháp mà thuyết, đúng lý mà nói. Bồ-tát Ma-ha-tát này tâm tùy hỷ hồi hướng như thế chẳng lộn thuốc độc, quyết đến cam lồ Đại Bát-niết-bàn.

Lại nữa, Đại Sĩ! Các thiện nam tử, thiện nữ nhân trụ Bồ-tát thừa tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, đối các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và các đệ tử công đức căn lành nên khởi tùy hỷ hồi hướng như vậy:

Như sắc cho đến thức chẳng đọa cõi Dục, cõi Sắc, cõi Vô sắc. Nếu chẳng đọa ba cõi thời chẳng phải quá khứ, vị lai, hiện tại.

Nhãn xứ cho đến ý xứ chẳng đọa cõi Dục, cõi Sắc, cõi Vô sắc. Nếu chẳng đọa ba cõi thời chẳng phải quá khứ, vị lai, hiện tại.

Sắc xứ cho đến pháp xứ chẳng đọa cõi Dục, cõi Sắc, cõi Vô sắc. Nếu chẳng đọa ba cõi thời chẳng phải quá khứ, vị lai, hiện tại.

Nhãn giới cho đến ý giới chẳng đọa cõi Dục, cõi Sắc, cõi Vô sắc. Nếu chẳng đọa ba cõi thời chẳng phải quá khứ, vị lai, hiện tại.

Sắc giới cho đến pháp giới chẳng đọa cõi Dục, cõi Sắc, cõi Vô sắc. Nếu chẳng đọa ba cõi thời chẳng phải quá khứ, vị lai, hiện tại.

Nhãn thức giới cho đến ý thức giới chẳng đọa cõi Dục, cõi Sắc, cõi Vô sắc. Nếu chẳng đọa ba cõi thời chẳng phải quá khứ, vị lai, hiện tại.

Nhãn xúc cho đến ý xúc chẳng đọa cõi Dục, cõi Sắc, cõi Vô sắc. Nếu chẳng đọa ba cõi thời chẳng phải quá khứ, vị lai, hiện tại.

Nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ chẳng đọa cõi Dục,

cõi Sắc, cõi Vô sắc. Nếu chẳng đọa ba cõi thời chẳng phải quá khứ, vị lai, hiện tại.

Bát-nhã Ba-la-mật-đa cho đến Bồ thí Ba-la-mật-đa chẳng đọa cõi Dục, cõi Sắc, cõi Vô sắc. Nếu chẳng đọa ba cõi thời chẳng phải quá khứ, vị lai, hiện tại.

Nội không cho đến vô tánh tự tánh không chẳng đọa cõi Dục, cõi Sắc, cõi Vô sắc. Nếu chẳng đọa ba cõi thời chẳng phải quá khứ, vị lai, hiện tại.

Bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi chẳng đọa cõi Dục, cõi Sắc, cõi Vô sắc. Nếu chẳng đọa ba cõi thời chẳng phải quá khứ, vị lai, hiện tại.

Như vậy cho đến Như Lai mười lục, cho đến mười tám pháp Phật bất cộng chẳng đọa cõi Dục, cõi Sắc, cõi Vô sắc. Nếu chẳng đọa ba cõi thời chẳng phải quá khứ, vị lai, hiện tại.

Chơn như, pháp giới, pháp tánh, thật tế, pháp định, pháp trụ, bất tư nghi giới chẳng đọa cõi Dục, cõi Sắc, cõi Vô sắc. Nếu chẳng đọa ba cõi thời chẳng phải quá khứ, vị lai, hiện tại.

Nhóm giới, nhóm định, nhóm huệ, nhóm giải thoát, nhóm giải thoát tri kiến chẳng đọa cõi Dục, cõi Sắc, cõi Vô sắc. Nếu chẳng đọa ba cõi thời chẳng phải quá khứ, vị lai, hiện tại.

**Nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí
chẳng đọa cõi Dục, cõi Sắc, cõi Vô sắc. Nếu chẳng
đọa ba cõi thì chẳng phải quá khứ, vị lai, hiện tại.**

**Pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả chẳng đọa
cõi Dục, cõi Sắc, cõi Vô sắc. Nếu chẳng đọa ba cõi
thì chẳng phải quá khứ, vị lai, hiện tại.**

**Tùy hỷ hồi hướng lẽ cũng như thế. Sở dĩ vì sao?
Như các pháp kia tự tánh không, nên chẳng đọa ba
cõi, chẳng nhiếp ba đời; tùy hỷ hồi hướng cũng lại
như thế. Nghĩa là các Đức Như Lai Ứng Chánh
Đẳng Giác tự tánh không, nên chẳng đọa ba cõi,
chẳng nhiếp ba đời. Chư Phật công đức tự tánh
không, nên chẳng đọa ba cõi chẳng nhiếp ba đời.
Thanh văn, Độc giác, và trời người thấy tự tánh
không, nên chẳng đọa ba cõi chẳng nhiếp ba đời.**

**Kia các căn lành tự tánh không, nên chẳng đọa
ba cõi chẳng nhiếp ba đời. Đối kia tùy hỷ tự tánh
không, nên chẳng đọa ba cõi chẳng nhiếp ba đời.
Pháp sở hồi hướng tự tánh không, nên chẳng đọa
ba cõi chẳng nhiếp ba đời. Kẻ năng hồi hướng tự
tánh không, nên chẳng đọa ba cõi chẳng nhiếp ba
đời.**

**Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-
la-mật-đa, như thật biết sắc cho đến thức chẳng đọa
ba cõi chẳng nhiếp ba đời. Nếu chẳng đọa ba cõi**

chẳng nhiếp ba đời thời chẳng thể đem hữu tướng kia làm phương tiện, hữu sở đắc làm phương tiện, phát sanh tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Vì có sao? Vì pháp sắc thấy tự tánh chẳng sanh. Nếu pháp chẳng sanh thời vô sở hữu. Chẳng thể đem pháp vô sở hữu kia tùy hỷ hồi hướng vô sở hữu vậy. Như thật biết nhãn xứ cho đến ý xứ cũng như thế. Như thật biết sắc xứ cho đến pháp xứ cũng như thế. Như thật biết nhãn giới cho đến ý giới cũng như thế. Như thật biết sắc giới cho đến pháp giới cũng như thế. Như thật biết nhãn thức giới cho đến ý thức giới cũng như thế. Như thật biết nhãn xúc cho đến ý xúc cũng như thế. Như thật biết nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ cho đến ý xúc làm duyên sanh ra các thọ cũng như thế.

Như thật biết Bát-nhã Ba-la-mật-đa cho đến Bồ thí Ba-la-mật-đa cũng như thế. Như thật biết nội không cho đến vô tánh tự tánh không cũng như thế. Như thật biết bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi cũng như thế. Như thật biết Như Lai mười lực cho đến mười tám pháp Phật bất cộng cũng như thế.

Như thật biết chơn như, pháp giới, pháp tánh, thật tế, pháp định, pháp trụ, bất tư nghì giới cũng như thế. Như thật biết nhóm giới, nhóm định, nhóm huệ, nhóm giải thoát, nhóm giải thoát tri kiến cũng

như thế. Như thật biết nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí cũng như thế.

Như thật biết pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả chẳng đọa ba cõi, chẳng nhiếp ba đời. Nếu chẳng đọa ba cõi, chẳng nhiếp ba đời, thời chẳng thể đem hữu tướng kia làm phương tiện, hữu sở đắc làm phương tiện, phát sanh tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Vì có sao? Vì pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả tự tánh chẳng sanh. Nếu pháp chẳng sanh thời vô sở hữu, chẳng thể đem pháp vô sở hữu kia tùy hỷ hồi hướng vô sở hữu vậy. Bồ-tát Ma-ha-tát này tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề như thế chẳng lộn thuộc độc, quyết đến cam lồ Đại Bát-niết-bàn.

Các thiện nam tử thiện nữ nhân trụ Bồ-tát thừa, nếu đem hữu tướng mà làm phương tiện, hoặc hữu sở đắc mà làm phương tiện, đối các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và các đệ tử công đức căn lành phát sanh tâm tùy hỷ hồi hướng, phải biết đây là tà tùy hỷ hồi hướng. Tà tâm tùy hỷ hồi hướng đây, chẳng được chư Phật Thế Tôn khen ngợi.

Tâm tùy hỷ hồi hướng như thế chẳng được Phật Thế Tôn khen ngợi, nên chẳng năng viên mãn Bồ-thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã

Ba-la-mật-đa. Cũng chẳng năng viên mãn nội không cho đến vô tánh tự tánh không. Cũng chẳng năng viên mãn bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi. Như vậy cho đến cũng chẳng năng viên mãn Như Lai mười lực cho đến mười tám pháp Phật bất cộng. Cũng chẳng năng viên mãn nhất thiết trí, đạo tướng trí, nhất thiết tướng trí. Cũng chẳng năng viên mãn pháp vô vong thất, tánh hằng trụ xả.

Bởi chẳng viên mãn các công đức, nên chẳng năng nghiêm tịnh cõi Phật và thành thực hữu tình. Do chẳng năng nghiêm tịnh cõi Phật và thành thực hữu tình vậy, thời chẳng năng chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Vì có sao? Vì bởi kia sở khởi tùy hỷ hồi hướng hữu tướng, hữu đắc, bị lộn thuốc độc vậy.

Lại nữa, Đại Sĩ! Các Bồ-tát Ma-ha-tát khi tu hành Bát-nhã Ba-la-mật-đa, nên khởi nghĩ này: Như tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác mười phương thế giới như thật thông đạt công đức căn lành có pháp như thế đáng nương pháp ấy phát sanh tùy hỷ hồi hướng không trái. Ta nay cũng nên nương pháp như thế phát sanh tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Đây là chánh khởi tùy hỷ hồi hướng, do đây quyết định chứng được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Bấy giờ, Thế Tôn khen cụ thọ Thiện Hiện rằng: Hay thay, hay thay! Thiện Hiện! Người nay đã vì tất cả các Bồ-tát Ma-ha-tát làm việc Phật đã làm. Nghĩa là vì các Bồ-tát Ma-ha-tát khéo nói tùy hỷ hồi hướng không trái ngược. Đã nói tùy hỷ hồi hướng như thế, đem vô tướng làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện, vô sanh vô diệt làm phương tiện, vô nhiễm vô tịnh làm phương tiện, vô tánh tự tánh làm phương tiện, tự tướng không làm phương tiện, tự tánh không làm phương tiện, pháp giới làm phương tiện, chơn như làm phương tiện, pháp tánh làm phương tiện, bất hư vọng tánh làm phương tiện, thật tế làm phương tiện, bất tư nghì giới làm phương tiện vậy.

Thiện Hiện! Giả sử tất cả hữu tình Tam thiên đại thiên thế giới đều được trọn thành mười thiện nghiệp đạo, bốn tĩn lự, bốn vô lượng, bốn định vô sắc, năm thần thông. Nơi ý hiểu sao? Các hữu tình này công đức nhiều chăng?

Thiện Hiện thưa rằng: Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều.

Phật nói: Thiện Hiện! Nếu các thiện nam tử thiện nữ nhân, đối các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và các đệ tử công đức căn lành, khởi tùy hỷ hồi hướng không nhiễm đắm, chỗ được công đức rất nhiều hơn trước chẳng thể lường kể được.

Thiện Hiện! Các thiện nam tử, thiện nữ nhân này sở khởi tùy hỷ hồi hướng như thế, đối căn lành khác là tối là thắng, là tôn là cao, là diệu là vi diệu, là thượng là vô thượng, vô đẳng vô đẳng đẳng.

Lại nữa, Thiện Hiện! Giả sử tất cả hữu tình Tam thiên đại thiên thế giới đều được quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác Bồ-đề. Có các thiện nam tử thiện nữ nhân đối Dự lưu kia cho đến Độc giác Bồ-đề, hết đời sống kia đem vô lượng đồ áo mặc, uống ăn, đồ nằm, thuốc chữa và tư cụ khác mà dâng thí đó, cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen. Nơi ý hiểu sao? Các thiện nam tử thiện nữ nhân này, do nhân duyên đây được phước nhiều chăng?

Thiện Hiện thưa rằng: Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều.

Phật nói: Thiện Hiện! Nếu các thiện nam tử thiện nữ nhân, đối các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và các đệ tử công đức căn lành, khởi tùy hỷ hồi hướng không nhiễm đắm, chỗ được công đức rất nhiều hơn trước.

Thiện Hiện! Các thiện nam tử thiện nữ nhân này sở khởi tùy hỷ hồi hướng như thế, đối căn lành khác là tối là thắng, là tôn là cao, là diệu là vi diệu, là thượng là vô thượng, vô đẳng vô đẳng đẳng.

Lại nữa, Thiện Hiện! Giả sử tất cả hữu tình Tam thiên đại thiên thế giới đều hướng tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Nếu có tất cả hữu tình mười phương thế giới đều như cát Căng-già thấy, mỗi mỗi đều đối kia tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, mỗi mỗi chỗ Bồ-tát Ma-ha-tát đem vô lượng thứ áo mặc, uống ăn, đồ nằm, thuốc chữa và tư sanh khác thượng diệu những đồ vui mà dâng thí đó, trải qua đại kiếp như cát Căng-già thấy cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen. Nơi ý hiểu sao? Các hữu tình này do nhân duyên đây được phước nhiều chăng?

Thiện Hiện thưa rằng: Bạch Thế Tôn! Rất nhiều. Bạch Thiện Thệ! Rất nhiều. Nhóm phước như thế vô số vô lượng vô biên vô hạn, toán đếm ví dụ khó tính lường được. Bạch Thế Tôn! Nhóm phước ấy nếu là có hình sắc, mười phương thế giới đều như cát sông Căng-già chẳng dung nạp hết được.

Phật nói: Thiện Hiện! Hay thay, hay thay! Lượng phước đức kia như người đã nói.

Thiện Hiện! Nếu các thiện nam tử, thiện nữ nhân đối các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và các đệ tử công đức căn lành, khởi tùy hỷ hồi hướng không nhiễm đắm, chỗ được nhóm phước rất nhiều hơn trước.

Thiện Hiện! Các thiện nam tử thiện nữ nhân này sở khởi tùy hỷ hồi hướng như thế, đối căn lành khác là tối là thắng, là tôn là cao, là diệu là vi diệu, là thượng là vô thượng, vô đẳng vô đẳng đẳng.

Thiện Hiện! Nếu đem phước trước so nhóm phước này, trăm phần chẳng kịp một, ngàn phần chẳng kịp một, cho đến cực số phần cũng chẳng kịp một. Vì có sao? Thiện Hiện! Vì kia các hữu tình mười thiện nghiệp đạo, bốn tinh lự, bốn vô lượng, bốn định vô sắc, năm thần thông đều đem tướng hữu tướng, hữu sở đắc làm phương tiện vậy.

Các thiện nam tử thiện nữ nhân kia đem vô lượng thứ áo mặc, uống ăn, đồ nằm, thuốc chữa và những tư cụ khác dâng thí quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán và các Độc giác, hết đời sống kia cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen chỗ được nhóm phước, đều đem tướng hữu tướng hữu sở đắc làm phương tiện vậy.

Các hữu tình kia đem vô lượng thứ áo mặc, uống ăn, đồ nằm, thuốc chữa và các tư sanh thượng diệu đồ vui, dâng thí các chúng Bồ-tát hướng tới Vô thượng Bồ-đề kia, trải qua đại kiếp như cát sông Căng-già thấy cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen chỗ được nhóm phước, đều đem tướng hữu tướng hữu sở đắc làm phương tiện vậy.

Bấy giờ, bốn Đại thiên vương đều cùng quỳ thuộc hai vạm thiên tử đánh lễ chân Phật, chấp tay thưa rằng:

Bạch Thế Tôn! Các Bồ-tát Ma-ha-tát kia mới năng phát khởi tùy hỷ hồi hướng rộng lớn như thế. Nghĩa là các Bồ-tát Ma-ha-tát kia phương tiện khéo léo đem vô tướng làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện, vô nhiễm trước làm phương tiện, vô tư tác làm phương tiện, đối các đức Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và các đệ tử công đức căn lành, phát chính tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Sở khởi tùy hỷ hồi hướng như thế chẳng đọa hai pháp, chẳng trong hai pháp, không nhiễm không đắm.

Khi ấy, Thiên Đế Thích cũng cùng vô lượng trăm ngàn thiên tử, đều cầm các thứ thiên diệu tràng hoa, hương xoa hương bột phấn, áo mặc, chuỗi anh lạc, bảo tràng phan lọng, các ngọc diệu trân kỳ quý lạ, tấu thiên âm nhạc để cúng dường Phật, đánh lễ đôi chân, chấp tay thưa rằng:

Bạch Thế Tôn! Các Bồ-tát Ma-ha-tát kia mới năng phát khởi tùy hỷ hồi hướng rộng lớn như thế. Nghĩa là Bồ-tát Ma-ha-tát kia phương tiện khéo léo, đem vô tướng làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện, vô nhiễm trước làm phương tiện, vô tư tác làm phương tiện, đối các đức Như Lai Ứng

Chánh Đẳng Giác và các đệ tử công đức căn lành, phát chính tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Sở khởi tùy hỷ hồi hướng như thế chẳng đọa hai pháp, chẳng trong hai pháp, không nhiễm không đắm.

Khi ấy, thiên tử Tô-dạ-ma, thiên tử San-đồ-sử-đa, thiên tử Thiện Biến Hóa, thiên tử Tối Tụ Tại, đều cùng quyến thuộc ngàn thiên tử đều cầm các thứ thiên diệp tràng hoa, hương xoa hương bột tẩy, áo mặc anh lạc, bảo tràng phan lọng, các ngọc diệp trân kỳ quý lạ, tấu thiên âm nhạc để cúng dường Phật đánh lễ đôi chân, chấp tay thưa rằng:

Bạch Thế Tôn! Các Bồ-tát Ma-ha-tát kia mới năng phát khởi tùy hỷ hồi hướng rộng lớn như thế. Nghĩa là Bồ-tát Ma-ha-tát kia phương tiện khéo léo, đem vô tướng làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện, vô nhiễm trước làm phương tiện, vô tư tác làm phương tiện, đối các đức Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và các đệ tử công đức căn lành, phát chính tùy hỷ hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Sở khởi tùy hỷ hồi hướng như thế chẳng đọa hai pháp, chẳng trong hai pháp, không nhiễm không đắm.

Khi ấy, Đại Phạm thiên vương cùng vô lượng trăm ngàn trăm ức muôn ức các chúng Phạm thiên,

đến trước chỗ Phật đánh lễ đôi chân, chắp tay cung kính, đồng phát tiếng rằng: Thế Tôn hiếm có! Các Bồ-tát Ma-ha-tát kia được Bát-nhã Ba-la-mật-đa phương tiện khéo léo nhiếp hộ, nên vượt khỏi các thiện nam tử, thiện nữ nhân thấy chỗ tu căn lành ở trước không phương tiện khéo léo hữu tướng, hữu sở đắc.

Khi ấy Cực quang tịnh thiên cho đến Sắc cứu cánh thiên đều cùng vô lượng trăm ngàn trăm ức muôn ức thiên chúng loại mình đến trước chỗ Phật đánh lễ đôi chân, chắp tay cung kính, đồng phát tiếng rằng: Thế Tôn hiếm có! Các Bồ-tát Ma-ha-tát kia được Bát-nhã Ba-la-mật-đa phương tiện khéo léo nhiếp hộ, nên vượt khỏi các thiện nam tử thiện nữ nhân thấy chỗ tu căn lành ở trước không phương tiện khéo léo hữu tướng, hữu sở đắc.

Bấy giờ, Phật bảo trời Bốn đại vương chúng cho đến trời Sắc cứu cánh thấy rằng: Giả sử tất cả hữu tình Tam thiên đại thiên thế giới đều phát tâm Vô thượng Chánh Đẳng Giác. Đối khắp tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác quá khứ, vị lai, hiện tại mười phương thế giới, từ sơ phát tâm đến được Vô thượng Chánh đẳng Bồ đề, quay xe diệu pháp độ vô lượng chúng, vào cõi vô dư y Bát-niết-bàn, cho đến pháp diệt; ở thời gian giữa sở tu Bồ thí cho đến Bát-

nhã Ba-la-mật-đa tương ưng căn lành. Hoặc trụ nội không cho đến vô tánh tự tánh không tương ưng căn lành. Hoặc tu bốn niệm trụ nói rộng cho đến mười tám pháp Phật bất cộng tương ưng căn lành. Hoặc tu vô lượng vô biên Phật pháp tương ưng căn lành. Hoặc các đệ tử sở hữu căn lành, hoặc các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác sở hữu nhóm giới, nhóm định, nhóm huệ, nhóm giải thoát, nhóm giải thoát tri kiến và vô lượng vô biên Phật pháp. Hoặc các Như Lai thuyết ra Chánh pháp, hoặc nương pháp kia tu tập thí tánh, giới tánh, tu tánh ba việc phước nghiệp. Hoặc nương pháp kia tinh siêng tu học được quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác Bồ-đề, được vào Bồ-tát Chánh tánh ly sanh. Hoặc các hữu tình tu bố thí, tịnh giới, an nhẫn, tinh tiến, tĩnh lự, bát-nhã dẫn ra căn lành. Như vậy tất cả nhóm hợp cân lường, đem hữu tướng làm phương tiện, hữu sở đắc làm phương tiện, hữu nhiệm đấm làm phương tiện, hữu tư tác làm phương tiện, hữu nhị bất nhị làm phương tiện hiện tiền tùy hỷ. Đã tùy hỷ rồi, hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Có các thiện nam tử thiện nữ nhân phát tới Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Đối khắp tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác quá khứ, vị lai, hiện tại mười phương thế giới; từ sơ phát tâm đến được Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, quay xe diệu pháp độ vô

lượng chúng, vào cõi Vô dư y Bát-niết-bàn, cho đến pháp diệt; ở thời gian giữa sở tu bố thí cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa tương ưng căn lành. Nói rộng cho đến nếu các hữu tình tu bố thí, tịnh giới, an nhẫn, tinh tiến, tĩnh lự, bát-nhã sở dẫn căn lành. Như vậy tất cả nhóm hợp cân lường, đem vô tướng làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện, vô nhiễm đắm làm phương tiện, vô tư tác làm phương tiện, vô nhị bất nhị làm phương tiện, hiện tiền tùy hỷ. Đã tùy hỷ rồi, hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Các thiện nam tử thiện nữ nhân này tùy hỷ hồi hướng, đối căn lành khác là tối là thắng, là tôn là cao, là diệu là vi diệu, là thượng là vô thượng, vô đẳng vô đẳng đẳng. Đối hữu tình trước tùy hỷ hồi hướng trăm bội là hơn, ngàn bội là hơn, trăm ngàn bội là hơn, cho đến cực số bội cũng rất là hơn.

Bấy giờ, cụ thọ Thiện Hiện thưa Phật rằng: Bạch Thế Tôn! Như Phật đã nói, các thiện nam tử thiện nữ nhân này tùy hỷ hồi hướng đối căn lành khác là tối là thắng, là tôn là cao, là diệu là vi diệu, là thượng là vô thượng, vô đẳng vô đẳng đẳng. Bạch Thế Tôn! Ngàn nào nói là tùy hỷ hồi hướng này đối căn lành khác là tối là thắng, là tôn là cao, là diệu là vi diệu, là thượng là vô thượng, vô đẳng vô đẳng đẳng?

Phật nói: Thiện Hiện! Các thiện nam tử thiện nữ nhân này, đối khắp quá khứ, vị lai, hiện tại mười phương thế giới tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác, Thanh văn, Độc giác, Bồ-tát và tất cả hữu tình khác các căn lành thấy, chẳng lấy chẳng bỏ, chẳng khoe chẳng khinh, phi hữu sở đắc, phi vô sở đắc, đạt tất cả pháp không sanh không diệt, không nhiễm không tịnh, không tăng không giảm, không đến không đi, không nhóm không tan, không vào không ra.

Khởi nghĩ như vậy: Như các pháp quá khứ, vị lai, hiện tại kia; chơn như, pháp giới, pháp tánh, bất hư vọng tánh, pháp định, pháp trụ; ta cũng đối các thiện pháp như thế, đem vô sở đắc mà làm phương tiện, phát chính tùy hỷ. Đã tùy hỷ rồi, đem căn lành đây, cùng các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Thiện Hiện! Ngàn ấy Bồ-tát Ma-ha-tát sở khởi tùy hỷ hồi hướng. Ta nói đối căn lành khác là tối là thắng, là tôn là cao, là diệu là vi diệu, là thượng là vô thượng, vô đẳng vô đẳng đẳng.

Thiện Hiện! Tùy hỷ hồi hướng như thế hơn tùy hỷ hồi hướng khác trăm bội, ngàn bội, cho đến cực số bội. Vậy nên Ta nói sở khởi tùy hỷ hồi hướng như thế, đối căn lành khác là tối là thắng, là tôn là cao,

**là diệu là vi diệu, là thượng là vô thượng, vô đẳng
vô đẳng đẳng.**

**Lại nữa, Thiện Hiện! Các thiện nam tử thiện nữ
nhân trụ Bồ-tát thừa, muốn đời tất cả Như Lai Ứng
Chánh Đẳng Giác mười phương thế giới quá khứ,
vị lai, hiện tại; từ sơ phát tâm đến được Vô thượng
Chánh đẳng Bồ-đề, quay xe diệu pháp, độ vô lượng
chúng vào cõi Vô dư y Bát-niết-bàn, cho đến pháp
diệt; ở thời gian giữa, sở tu Bồ thí cho đến Bát-nhã
Ba-la-mật-đa tương ưng căn lành, cho đến vô lượng
vô biên Phật pháp. Hoặc các Thanh văn, Độc giác,
Bồ-tát công đức căn lành; hoặc hữu tình khác sở
hữu thí tánh, giới tánh, tu tánh ba việc phước
nghiệp và căn lành khác. Như vậy tất cả nhóm hợp
cân lường hiện tiền phát khởi tâm tùy hỷ hồi hướng
không trái ngược ấy, nên khởi nghĩ này:**

**Sắc cho đến thức ngang cùng giải thoát. Nhãn
xứ cho đến ý xứ ngang cùng giải thoát. Sắc xứ cho
đến pháp xứ ngang cùng giải thoát. Nhãn giới cho
đến ý giới ngang cùng giải thoát. Sắc giới cho đến
pháp giới ngang cùng giải thoát. Nhãn thức giới cho
đến ý thức giới ngang cùng giải thoát. Nhãn xúc cho
đến ý xúc ngang cùng giải thoát. Nhãn xúc làm
duyên sanh ra các thọ cho đến ý xúc làm duyên sanh
ra các thọ ngang cùng giải thoát.**

Bồ thí Ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa ngang cùng giải thoát. Nội không cho đến vô tánh tự tánh không ngang cùng giải thoát. Bốn niệm trụ cho đến tám thánh đạo chi ngang cùng giải thoát. Như vậy cho đến Như Lai mười lục, cho đến mười tám pháp Phật bất cộng ngang cùng giải thoát.

Nhóm giới cho đến nhóm giải thoát tri kiến ngang cùng giải thoát. Đồi tất cả pháp khởi ra thẳng giải ngang cùng giải thoát. Chư Phật quá khứ, vị lai, hiện tại ngang cùng giải thoát. Các pháp quá khứ, vị lai, hiện tại ngang cùng giải thoát. Tất cả tùy hỷ ngang cùng giải thoát. Tất cả hồi hướng ngang cùng giải thoát.

Chư Phật Thế Tôn và các đệ tử các căn thực biến ngang cùng giải thoát. Chư Phật Thế Tôn và các đệ tử đã được Niết-bàn ngang cùng giải thoát. Tất cả Độc giác các căn thực biến ngang cùng giải thoát. Tất cả Độc giác đã được Niết-bàn ngang cùng giải thoát. Chư Phật Thế Tôn, Thanh văn, Độc giác các pháp pháp tánh ngang cùng giải thoát. Tất cả hữu tình và tất cả pháp cùng pháp tánh kia ngang cùng giải thoát.

Như các pháp tánh không buộc không mở, không nhiễm không tịnh, không khởi không tận, không sanh không diệt, không lấy không bỏ; ta đối

công đức căn lành như thể hiện tiền tùy hỷ, đem căn lành đây cùng các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề. Tùy hỷ như thể chẳng năng tùy hỷ, vì không sở tùy hỷ vậy. Hồi hướng như thể chẳng năng hồi hướng, vì không sở hồi hướng vậy. Sở khởi tùy hỷ hồi hướng như thể chẳng phải chuyển chẳng phải dứt, vì không sanh diệt vậy.

Thiện Hiện! Bồ-tát Ma-ha-tát này tùy hỷ hồi hướng đối sở khởi tùy hỷ hồi hướng khác là tối là thắng, là tôn là cao, là diệu là vi diệu, là thượng là vô thượng, vô đẳng vô đẳng đẳng.

Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát thành tựu tùy hỷ hồi hướng như thế, mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Lại nữa, Thiện Hiện! Nếu các thiện nam tử thiện nữ nhân hướng tới Đại thừa, giả sử năng đối tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và chúng đệ tử mười phương thế giới hiện tại đều như cát Căng-già thấy, đem hữu tướng làm phương tiện, hữu sở đắc làm phương tiện, hết đời sống kia thường dùng các thứ áo mặc, uống ăn, đồ nằm, thuốc chữa, và các tư sanh đồ vui thượng diệu, cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen. Các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và các chúng đệ tử sau vào Niết-bàn, lấy

Thiết-lợi-la dùng bảy báu thượng diệu tạo xây các Bửu tháp cao rộng trang nghiêm, ngày đêm tinh siêng kính lễ quanh hữu. Lại đem nhiều phẩm thượng diệu tràng hoa, hương xoa hương bột thấy, áo mặc, chuỗi anh lạc, bảo tràng phan lọng, các ngọc diệu trân kỳ quý lạ, kỹ nhạc đèn sáng cúng dường cung kính, tôn trọng ngợi khen. Lại đem hữu tướng và hữu sở đắc mà làm phương tiện, tinh siêng tu tập bố thí, tịnh giới, an nhẫn, tinh tiến, tĩn lự, bát-nhã và các căn lành khác.

Có các thiện nam tử thiện nữ nhân phát tới Đại thừa, năng đem vô tướng và vô sở đắc mà làm phương tiện, tu hành Bồ thí cho đến Bát-nhã Ba-la-mật-đa tương ưng căn lành, phương tiện khéo léo, đối tất cả công đức căn lành khác phát chính tùy hỷ. Đem căn lành đây cùng các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Các thiện nam tử thiện nữ nhân này, do nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa phương tiện khéo léo, tùy hỷ hồi hướng hơn trước đã nói các thiện nam tử thiện nữ nhân phát tới Đại thừa công đức đã làm, trăm bội, ngàn bội cho đến cực số bội. Vậy nên nói tùy hỷ hồi hướng như thế, đối căn lành khác là tối là thắng, là tôn là cao, là diệu là vi diệu, là thượng là vô thượng, vô đẳng vô đẳng đẳng.

Vậy nên, Thiện Hiện! Các Bồ-tát Ma-ha-tát phát tới Đại thừa, nên đem vô tướng và vô sở đắc mà làm phương tiện, tinh siêng tu học Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa tương ưng căn lành. Và nương Bát-nhã Ba-la-mật-đa phương tiện khéo léo, đối các Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và các đệ tử công đức căn lành phát chính tùy hỷ. Đã tùy hỷ rồi, đem căn lành đây cùng các hữu tình bình đẳng chung có, hồi hướng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Thiện Hiện! Nếu Bồ-tát Ma-ha-tát năng đem vô tướng và vô sở đắc mà làm phương tiện, phát khởi tùy hỷ hồi hướng như thế, Bồ-tát Ma-ha-tát này mau chứng Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề, quay xe diệu pháp, lợi vui tất cả.

--- o0o ---